

Preduzeće „Eko toplane Banja Luka d.o.o.“ uvezla je 22.03.2018. godine približno 22 tone drvene sječke od firme iz Hrvatske po cijeni od 43 evra po toni ili 937 evra. Firma dobavljač je „Forest - OBRT ZA ŠUMARSKE USLUGE TRGOVINU I PRIJEVOZ“ iz Jastrebarskog, koja je registrovana za, između ostalog, skupljanje neopasnog otpada i pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova.

Pored nelogičnosti nabavke drvene sječke iz Hrvatske, budući da su drvo i šume najrasprostranjeniji resurs kojim raspolaže Republika Srpska, u oči upada relativno niska cijena nabavke koja iznosi oko 80KM po toni. Ta cijena je uveliko ispod nabavne cijene, čak i za naše tržište, ali i za tržište EU. Na osnovu upita koje je redakcija slala dobavljačima drveta za ogrev u Hrvatskoj, najjeftinija ponuda koju smo uspjeli da dobijemo je iznosila 55,80 evra po toni, i to drveta najlošijeg energetskeg ranga sa najvećim dozvoljenim stepenom vlage, ili ono što bi se kod nas nazvalo „sirovo drvo“.

Dokaz ekonomske neisplativosti nabavljenog ogreva pruža i uvid u samo poslovanje preduzeća „Eko toplane Banja Luka d.o.o“, koje je za period od 4.9.2015. do 4.9.2018. izvršilo nabavku 90 000 tona drvene sječke po cijeni od 12 000 000 KM, što je približno 140 konvertibilnih maraka po toni, odnosno 71,8 evra po toni. Dobavljač je, na osnovu o Obavještenja o nabavci broj 990-1-1-60-3-21/15 firma Republike Srpske, odnosno iz Šipova. Postavlja se pitanje, kako je moguće iz Hrvatske, odnosno EU nabavljati drvenu sječku po cijeni koja je niža od cijene kod nas, računajući da Republika Srpska obiluje šumama kao i to da je transport sječke u Banjaluku iz Hrvatske skuplji nego transport sječke iz, recimo, Šipova?

Jedan od mogućih odovora je da je u pitanju neka vrsta subvencija za izvoz koje firma „Forest“ iz Jastrebarskog koristi kako bi bila konkurentnija na našem tržištu drvene sječke. Budući da, po saznanjima naše redakcije Evropska unija kao ni Hrvatska nema nikakvu direktivu niti program subvencija za izvoz drveta, budući da je ekološka politika EU usmjerena na pošumljavanju a ne sječi drveta za potrebe grijanja, bili smo prinuđeni da tražimo dalje.

Nuklearni otpad

Uvidom u poslovanje firma „Forest“ iz Jastrebarskog je pronašli smo da je jedan od partnera, osim banjalučke Toplane, i firma „Demmel Sixtus AG“ iz Volncaha, u Njemačkoj. Ova firma, čija je osnovna djelatnost proizvodnja biomase i komposta, je isporučivala, u više narata, sječku firmi „Forest“, koja je, kako smo naveli, isporučila 22 tone sječke toplani u Banjaluci.

„Demmel Sixtus AG“ iz Volncaha se nalazi u njemačkoj državi Bavarskoj, 70 kilometara sjeverno od Minhena, ali i 60ak kilemtara udaljen od Esenbaha, mjesta u kom se nalazi

nuklearke „Isar I“ i „Isar II“. Dok je „Isar I“ van upotrebe od 30 maja 2011, nakon zemljotresa i cunamija koji je pogodio Tohoku u Japanu a koji su prouzrokovali havarije na nuklearki u Fukušimi, Isar II, budući među najjačim elektranama u Njemačkoj sa proizvodnjom od 1,400 MWm je nastavila sa radom do faze dva isključenja, koja je planirana 2022.

Njemački zakon nalaže da se sav nuklearni otpad u toj zemlji procesuiru u centralnom postrojenju za dekontaminaciju. Kako se završetak izgradnje tog postrojenja očekuje tek 2030, sve nuklearke imaju, za sad, privremena skladišta koja ne procesuiraju otpad te je on potencijalni rizik za prirodnu sredinu. Njemačka javnost i organizacije za zaštitu životne sredine, a naročito antinuklearni pokret su u nekoliko navrata burno protestovali protiv ovih privremenih skladišta, a česti su primjeri građanskog neposluha pa čak i vandalizma kao načina da se skrene pažnja na ovaj problem u Njemačkoj.

Evropska unija je prepoznala problem nuklearnog otpada to jest njegovog skladištenja na teritoriji EU, te je uložila mnoge napore da se on ukloni ili da se izgrade postrojenja za dekontaminaciju tog otpada. Sama Njemačka je izdvojila nevjerovatnih 24.1 milijarde evra za projekte skladištenja, odvoženja i uklanjanja nuklearnog otpada. EU izdvaja značajna sredstva za subvencije svih poslova i poduhvata koji se tiču uklanjanja nuklearnog otpada i sirovina koje imaju veze sa proizvodnjom nuklearne energije, i te su subvencije toliko izdašne da su švedske opštine Östhammar and Oskarshamn zatražile da se kod njih smjeste postrojenja za smještaj i reciklažu otpada, kako bi ostvarile značajne finansijske benefite. Deponija nuklearnog otpada?

Kako dakle objasniti nabavku 22 tone drvne sječke iz Hrvatske, koja je nabavljena u Njemačkoj, od drveta koje je posječeno u okolini nuklearne elektrane koja je pred zatvaranjem, koja nema postrojenje za uništenje nuklearnog otpada, i koja je pod stalnim kritikama lokalne javnosti zbog ekološkog rizika koji predstavlja? Ako dodamo u računicu to da je navedena sječka, zajedno sa prevozom dužine 1000 kilometara jeftinija nego lokalna sječka koje ima na pretek, a dolazi iz zemlje koja je izdvojila 24 milijarde evra za subvenciju projekata nuklearnog otpada, nameće se pitanje: da li je sječka iz Njemačke bioproizvod koji je kontaminiran nuklearnim otpadom, za koji je Njemačka vlada izdvojila sredstva kako bi se uklonio što dalje?

Ako je to istina, a znajući da je ta biomasa završila u Banjaluci, izvlači se zaključak da smo mi platili Njemačkoj da joj spalimo nuklearni otpad čije radioaktivne čestice ćemo da udišemo kada krene grejna sezona.

Zašto samo Banjaluka?

Uvidjevši prostor za zaradu i nesmetan plasman svoje sirovine sumnjive ekološke ispravnosti

i uticaja po zdravlje, predstavnici preduzeća „Demmel Sixtus AG“ iz Njemačke su iskazali interes za dalje ulaganje i širenje djelatnosti po Republici Srpskoj. Tako su u 11. mjesecu 2017. godine održali razgovor za dodjelu u koncesiju i rekultivaciju zapuštenog poljoprivrednog zemljišta na području opštine Kozarska Dubica.

Sastanku sa zainteresovanim investitorom iz Njemačke prisustvovali su predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i načelnik Odjeljenja za privredu i poljoprivredu opštine Kozarska Dubica Miroslav Tica sa saradnicima, navodi portal akta.ba

Predmet razgovora je bilo zaraslo poljoprivredno zemljište u katastarskim opštinama Odžinci i Rakovica u ukupnoj površini od 59 hektara, koje bi investitor iskrčio i na njemu primijenio mjere rekultivacije, što je potvrdio načelnik Odjeljenja za privredu i poljoprivredu opštine Kozarska Dubica Miroslav Tica.

Nakon sastanka i obilaska terena, rukovodstvo opštine Kozarska Dubica donijelo je odluku da u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske počne pripreme za realizaciju dodjele koncesije njemačkom investitoru a konačni rezultat te saradnje još nije prezentovan javnosti.

Izvor: nas-portal